

Forskning og udvikling skal understøtte fremtidens velfærdssamfund

August 2021

DiaLabs medlemmer er en del af og leverandører til dansk life science. En stærk dansk laboratorie- og diagnostikbranche er derfor en del af fundamentet for, at life science er en styrkeposition for Danmark. Life science er videnskaben om livet, og vores ambition er helt overordnet at forbedre livet for de mennesker, der direkte eller indirekte bruger vores produkter og løsninger.

Vores kunder er både private virksomheder, universiteterne, sundhedsvæsenet og mange flere. Slutbrugeren er i sidste ende borgeren, hvis liv vi tilstræber at gøre bedre. Vi betragter derfor os selv som en vigtig del af værdikæden, henimod at styrke den danske life science-branche i bredest mulige forstand. Både når det kommer til forskning og udvikling, diagnostik og behandling, og grøn omstilling.

[Intern kommentar: Ovenstående er genbrug fra OPS-holdningspapir, og fungerer som en generel indflyvning til DiaLab. Det kan gå igen i alle tre holdningspapirer, og tjene som indledning til et samlet holdningskatalog når alle papirer er færdige]

Det er sundt fornuft at investere i forskning og udvikling

Det er vigtigt for Danmark, at vi som samfund investerer i forskning og udvikling. Afkastet af offentlige investeringer er betydeligt, og studier viser, at for hver krone det offentlige investerer i forskning og udvikling, får samfundet værdi for mellem 1,2-1,5 kr.

Men det er ikke bare vigtigt at det offentlige investerer i forskning og udvikling. Det er også vigtigt at rammerne for private investeringer er så gode som muligt, så vi gør det attraktivt for private virksomheder at investere i eksempelvis udviklingen af nye teknologier og behandlinger, og dermed bedre løsninger for fx patienterne eller den grønne omstilling.

Det er med til at skabe bedre velfærd for os alle. Og det er med til at skabe arbejdspladser i Danmark, fastholde borgerne i arbejde, og give dem et sundt og godt liv, med høj livskvalitet. Investeringer i forskning og udvikling, medfører dermed også en samfundsøkonomisk gevinst.

Investeringer i offentlig forskning, og gode rammer for privat forskning og udvikling, er således med til at sikre både vækst og velfærd. Dét er sundt fornuft.

Ansvar for troværdig forskning og udvikling

Evidensbaseret forskning og viden er vigtigere end nogensinde før. I en verden med fake news og ekstremt mange informationsstrømme på bl.a. sociale medier, er der behov for viden vi kan stole på. Det er ikke mindst blevet tydeligt under COVID-19.

DiaLab står for en ansvarlig tilgang til forskning og udvikling. Vi er bevidste om det ansvar der følger med forskning, men også det behov der er for at fastholde det høje niveau af evidensbaseret forskning, som vores branche bygger på og bidrager til.

Vi er bevidste om den rolle vi som en del af og leverandør til den forskende life science-branchen spiller i samfundet, og at ansvarlig forskning og udvikling er en af grundpillerne i at vi som samfund kan blive ved med at udvikle sundhed og velfærd i verdensklasse.

Styrkede uddannelser er en forudsætning for life science-branchens vækst

Den danske life science-branchen er i rivende vækst, men vi mangler i den grad kvalificeret arbejdskraft, hvis vi skal fortsætte den positive udvikling. Vækstkurven kan simpelthen ikke fortsætte opad, hvis ikke der er dygtige hænder og kloge hoveder, til at løfte de ekstra arbejdsopgaver der følger med.

Det kræver investeringer i uddannelser, både opnormering og forskning, herunder flere ph.D'er.

DiaLab mener, at basisforskningsmidlerne til STEM-uddannelserne skal øges, ikke kun til universiteterne, men også til professionsuddannelserne, m.v., som bedriver forskning.

DiaLab mener også, at det fremtidige behov for arbejdskraft indenfor life science-branchen hurtigst muligt skal afdækkes på professions- og uddannelsesniveau, med henblik på en hurtigst mulig opnormering på de relevante uddannelser.

Styrke lægers incitament til forskning

Det er vigtigt for kvaliteten af lægers arbejde og for udviklingen af vores sundhedsvæsen og velfærd, at læger har gode muligheder for at forske.

Det kræver, at der skabes tid og mulighed i hverdagen for lægerne til at forske, og at det, hvor det giver mening, gøres i samarbejde med det private erhvervsliv. Forskning skal være praksisnær, og behøver ikke være adskilt fra klinisk praksis. Tværtimod skal behandlinger i sundhedsvæsenet løbende udvikles og forbedres, gerne i samarbejde med patienterne.

DiaLab mener, at der skal oprettes flere delestillinger, så læger kan dele deres tid mellem forskning og klinisk arbejde, og at forskningsstillingerne gerne oprettes som erhvervs-ph.D'er i samarbejde med private virksomheder.

Styrke rammevilkårene for klinisk forskning

Det er væsentligt, at vi i Danmark giver gode muligheder for at bidrage til og udnytte udviklingen af alle life science-produkter til gavn for patienter, vækst og velfærd.

Vores rammer for klinisk forskning i Danmark betyder noget for vores mulighed for at tiltrække de bedste behandlinger og sundhedsløsninger til vores sundhedsvæsen. Samtidig bidrager klinisk forskning til at tiltrække arbejdspladser og vækst.

Lægemiddelstyrelsens gebyrsatser for medicinsk udstyr er desværre meget høje, og niveauet er slet ikke omkostningssvarende til den myndighedsopgave der udføres. I forbindelse med den nye forordning for medicinsk udstyr, er gebyrerne igen steget – denne gang på kliniske afprøvninger, hvilket ikke falder i tråd med ønsket om at styrke klinisk forskning i Danmark. Desuden kommer finansiering i langt højere grad fra gebyrer end det er tilfældet for andre erhvervsrettede styrelser.

DiaLab mener, at gebyrerne på kliniske afprøvninger af medicinsk udstyr bør sænkes betydeligt, eller helt fritages, sådan som det er tilfældet for visse kliniske forsøg med lægemidler.

Bedre adgang til sundhedsdata til klinisk forskning

Danmark har en unik styrkeposition når det kommer til sundhedsdata. Vi har meget omfattende sundhedsregistre, og en høj grad af digitalisering og IT-sikkerhed.

Det er en styrkeposition, som både skal komme vores virksomheder i Danmark til gavn, og som skal hjælpe os med at tiltrække udenlandske investeringer og vigtig forskning.

Forskning og udvikling er også lig med bedre udnyttelse af de styrker og teknologier vi allerede har. Sundhedsdata, og data i det hele taget, kan bruges til at indsamle viden om behandlinger, og løbende optimere og udvikle dem. Det kan hjælpe private og offentlige aktører til at optimere brugen af eksisterende behandlinger, og til at udvikle nye og innovative teknologier.

Det kræver imidlertid, at der er god og smidig adgang til sundhedsdata på en fortrolig og forsvarlig måde, også for private virksomheder. Vores danske sundhedsdata er et stærkt konkurrenceparameter, og kan være med til at tiltrække udenlandsk interesse og investeringer, men det kræver at vi bruger dem rigtigt.

Meget tyder desværre på, at vi er ved at blive overhalet af andre lande, som har en mere pragmatisk, innovative og servicemindet tilgang til brug af sundhedsdata i forskning. Hver gang en virksomhed vælger ikke at placere deres forskning og udvikling i Danmark, fx fordi det er for svært at få adgang til vores ellers fremragende sundhedsdata, går Danmark glip af både vækst og muligheden for at få adgang til nye teknologier til gavn for fx grøn omstilling, og nye behandlinger til gavn for patienterne.

DiaLab mener, at Danmark kan og skal være international frontrunner, når det kommer til sundhedsdata. Der skal være bedre adgang til sundhedsdata til privat forskning, og der skal laves en national strategi for at fastholde og udbygge Danmarks styrkeposition for sundhedsdata.

Prioritering af offentlige forskningsinvesteringer og gode rammer for privat forskning

Danmark har behov for universiteter, der er rettet mod erhvervslivet, og som deltager i internationale forskningsprojekter. Det skal være en naturlig del af universiteters virke at deltage i forskningssamarbejde med private virksomheder.

Såkaldt excellent forskning har stor tiltrækningskraft på internationale investeringer, gavner Danmarks vækst og innovation, og gavner patienternes mulighed for at få adgang til den nyeste og bedste behandling.

Det skal også være attraktivt for virksomheder at investere i forskning i Danmark. Danmark er desværre bagud og det er mere attraktivt at investere i en række af vores nabolande. Det medfører, at danske virksomheder får mindre forskning for pengene, end deres udenlandske konkurrenter gør. Det er u hensigtsmæssigt, for danske virksomheder er konstant afhængige af ny innovation.

DiaLab mener, at offentlige og private forskningsinvesteringer til sammen skal udgøre 4 pct. af BNP i 2030, mod 3 pct. i dag.

DiaLab mener også, at fradrag på forskning og udvikling (FoU) skal hæves permanent til 130 pct., så vi kommer mere på niveau med de lande, som vi normalt sammenligner os med såsom Frankrig og Storbritannien. Fradraget omhandler virksomhedernes egen forskning. De får således ikke 130 pct. fradrag for investeringer på universiteterne efterfulgt af en offentlig præmiering.

Om DiaLab

DiaLab er brancheforeningen for virksomheder, som beskæftiger sig med forhandling og/eller produktion af produkter til laboratorier.

Laboratoriesektoren omfatter hospitalslaboratorier, forskningslaboratorier - både offentlige og private - praktiserende læger samt laboratorier i en række andre sektorer herunder pharma, food, miljø og biotek.

Foreningen er medlem af Dansk Erhverv og arbejder for at styrke medlemmernes kompetencer inden for etik, miljø og CSR og højne branchens standard.